

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Α.ΔΙ.Π.
ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

HELLENIC REPUBLIC
H.Q.A.
HELLENIC QUALITY ASSURANCE
AND ACCREDITATION AGENCY

ΚΟΣΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σχέδιο για Συζήτηση και Προβληματισμό

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2011

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

**Καθηγητής Σπυρίδων Αμούργης, ΔΙΑ
Πρόεδρος της Α.ΔΙ.Π.**

**Καθηγητής Κλεομένης Οικονόμου
Μέλος της Α.ΔΙ.Π.**

**Βασιλική Κυριακούση, Μαθηματικός-Στατιστικολόγος
Α.ΔΙ.Π.**

**Ιωάννα Λεράκη, Μαθηματικός
Α.ΔΙ.Π.**

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

1. Διορθώνεται ο αριθμός των Τμημάτων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σε 42 από 40.
2. Διορθώνεται ο τίτλος του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου σε «Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο».

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή	5
Πίνακας 1. Πανεπιστήμια - Συγκεντρωτικά στοιχεία κόστους λειτουργίας – 2009	10
Πίνακας 2(α). Σύγκριση ανά κατηγορία ομοειδών Πανεπιστημίων - κόστος ανά φοιτητή και ανά έτος – 2009.....	12
Πίνακας 2(β). Σύγκριση ανά κατηγορία ομοειδών Πανεπιστημίων - κόστος ανά φοιτητή και ανά έτος – 2011	15
Πίνακας 3. Διακύμανση μέσου κόστους ανά φοιτητή από Πανεπιστήμιο σε Πανεπιστήμιο ανά κατηγορία ομοειδών Πανεπιστημίων – 2009	18
Πίνακας 4(α). Πανεπιστήμια. Συγκεντρωτικά στοιχεία κόστους λειτουργίας εκπαιδευτικού έργου - 2009 και 2011	20
Πίνακας 4(β). Πανεπιστήμια. Συγκριτικά στοιχεία κόστους λειτουργίας - 2009 και 2011	22
Πίνακας 5(α). Γεωπονικές Σχολές. Συγκεντρωτικά στοιχεία κόστους λειτουργίας εκπαιδευτικού έργου - 2009 και 2011	24
Πίνακας 5(β). Γεωπονικές Σχολές. Συγκριτικά στοιχεία κόστους λειτουργίας εκπαιδευτικού έργου - 2009 και 2011	26
Πίνακας 6(α). Πολυτεχνικές Σχολές. Συγκεντρωτικά στοιχεία κόστους λειτουργίας εκπαιδευτικού έργου - 2009 και 2011	28
Πίνακας 6(β). Πολυτεχνικές Σχολές. Συγκριτικά στοιχεία κόστους λειτουργίας - 2009 και 2011	30
Επίλογος	32

Εισαγωγή

Η ορθολογική μέθοδος χρηματοδότησης των Α.Ε.Ι. είναι βασικός παράγοντας που επηρεάζει την ποιότητα των εκπαιδευτικών υπηρεσιών που παρέχουν.

Η Α.ΔΙ.Π. έχοντας διαπιστώσει σημαντικές διαφορές στα ποσοτικά στοιχεία λειτουργίας διαφόρων Τμημάτων Α.Ε.Ι., καθώς και τις ελλείψεις που αναφέρονται στις Εκθέσεις Αξιολόγησης, προχώρησε σε μία πρώτη απεικόνιση του κόστους λειτουργίας των εκπαιδευτικών υπηρεσιών που προσφέρονται.

Το κόστος λειτουργίας του **‘εκπαιδευτικού έργου’** ενός ΑΕΙ υπολογίστηκε, όπως συμβαίνει σε άλλες χώρες, με βάση τις ακόλουθες δαπάνες:

- Μισθοδοσία του εκπαιδευτικού προσωπικού
- Μισθοδοσία του διοικητικού προσωπικού
- Λειτουργικές δαπάνες

Η ποιότητα της εκπαίδευσης βασίζεται σε παιδαγωγικά κριτήρια όπως, μεταξύ άλλων, η σχέση εύλογου αριθμού φοιτητών ανά διδάσκοντα και η παρακολούθηση της διδασκαλίας από τους φοιτητές. Τα ανωτέρω αφορούν τους συντελεστές που προσδιορίζουν το μεγαλύτερο μέρος του κόστους της εκπαίδευσης.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται τα εξής:

- μέσο κόστος ανά φοιτητή και ανά έτος για τα Πανεπιστήμια
- συγκρίσεις του κόστους αυτού για ομοειδή Πανεπιστήμια και Σχολές
- συγκρίσεις του κόστους αυτού για δύο διαφορετικά έτη (2009 και 2011)
- πλήθος των φοιτητών που αντιστοιχούν σε κάθε μέλος του Διοικητικού και Διδακτικού Προσωπικού

Στους υπολογισμούς αυτούς δε χρησιμοποιήθηκαν άλλες δαπάνες, όπως:

- **‘επιχορηγήσεις’** δηλ. σίτιση, δωρεάν παροχή βιβλίων και παροχή στέγης,
- καθώς εξαρτώνται από την πολιτική βούληση και τη δυνατότητα διάθεσης κονδυλίων,

- η ‘**χρηματοδότηση νέων κτηρίων ή νέων υπηρεσιών**’, καθώς αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης βάσει αναγκών και διαθέσιμων από την Πολιτεία πόρων, και
- η ‘**χρηματοδότηση της έρευνας**’, η οποία θα πρέπει να είναι ανταγωνιστική μεταξύ των πλέον τεκμηριωμένων προτάσεων.

Ο οικονομικός προγραμματισμός πρέπει να βασίζεται σε εκτιμήσεις πραγματικών ποσοτήτων όπως:

- το σύνολο των φοιτητών πλήρους φοίτησης
- το χρόνο και το κόστος απασχόλησης του διδακτικού προσωπικού, καθώς και
- ποιοτικών δεικτών όπως τον ενδεδειγμένο αριθμό φοιτητών ανά διδάσκοντα, ανάλογα με το αντικείμενο διδασκαλίας.

Με βάση τα πραγματικά δεδομένα της λειτουργίας των Α.Ε.Ι. θα πρέπει να προσδιοριστεί το κόστος ανά φοιτητή στα διάφορα γνωστικά αντικείμενα ανάλογα με τις ειδικότερες απαιτήσεις σε υποδομή, εξοπλισμό και μεθόδους διδασκαλίας.

Οι διαφορές στο κόστος, που παρατηρούνται στους πίνακες που ακολουθούν, δεν πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο κριτικής ως έχουν, αλλά επιβάλλουν την ανάγκη να μελετηθούν σε βάθος, προκειμένου να βρεθεί το «αντικειμενικό κόστος ανά φοιτητή» και να προσαρμοστεί ανάλογα η χρηματοδότηση ενός ΑΕΙ.

Υπάρχουν ιδιαιτερότητες, όπως π.χ. στις Ιατρικές Σχολές, όπου εμπλέκονται υποχρεώσεις δύο Υπουργείων (Εθνικής Παιδείας & Διά Βίου Μάθησης και Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης) με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται ο προϋπολογισμός ενός Α.Ε.Ι. με δαπάνες που κανονικά θα έπρεπε να επιβαρύνουν το άλλο Υπουργείο, καθώς και άλλα αντίστοιχα παραδείγματα κακού σχεδιασμού των διαδικασιών και αρμοδιοτήτων διαφόρων Υπηρεσιών.

Ειδικότερα, θα πρέπει να προσδιοριστεί το μέσο κόστος χρηματοδότησης ανά φοιτητή και ανά γνωστικό αντικείμενο. Ανάλογα με τη σύνθεση των ειδικοτήτων και τον αριθμό των εισακτέων ανά ειδικότητα, υπολογίζεται και το μέσο κόστος ανά φοιτητή ανά Α.Ε.Ι. (δηλαδή ο Μ.Ο. του αντίστοιχου κόστους όλων των Τμημάτων του Ιδρύματος), βάσει του οποίου να χρηματοδοτείται κάθε Ίδρυμα για το εκπαιδευτικό έργο που προσφέρει.

Σημειώνεται ότι το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθήνας παρουσιάζουν υψηλό κόστος ανά έτος ανά φοιτητή. Ως εκ τούτου, στους Πίνακες 5 και 6 γίνεται μια πρώτη διερεύνηση της διαφοράς που προκύπτει μεταξύ των διαφόρων Πολυτεχνικών και Γεωπονικών Σχολών ως προς το κόστος ανά φοιτητή. Η ανάλυση του κόστους βασίζεται σε διαθέσιμα στοιχεία των Πανεπιστημίων που αναφέρονται στους πίνακες και ως εκ τούτου είναι ενδεικτική. Απομένει η

συγκέντρωση και η συνολική επεξεργασία των δεδομένων από τα υπόλοιπα ομοειδή Τμήματα και Σχολές προκειμένου να προσδιορισθεί το κόστος ανά φοιτητή για τις Πολυτεχνικές και Γεωπονικές Σχολές.

Επίσης οι υπολογισμοί έγιναν με βάση τους εισακτέους, με την προϋπόθεση ότι όλοι παρακολουθούν και βρίσκονται στην κανονική διάρκεια σπουδών.

Ακολουθεί η περιγραφή της μεθόδου υπολογισμού της χρηματοδότησης του Εκπαιδευτικού έργου των ΑΕΙ.

- Χρησιμοποιείται το μέσο κόστος ανά φοιτητή/έτος (ΜΚ) το οποίο πολλαπλασιάζεται με τον αριθμό των φοιτητών «πλήρους φοίτησης» (ΦΠΦ).
- Ο αριθμός των (ΦΠΦ) υπολογίζεται με βάση τον συνολικό αριθμό των φοιτητών που ενεγράφησαν στα μαθήματα των 2 εξαμήνων του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους διά του αριθμού των εξαμηνιαίων μαθημάτων που θα έπρεπε να παρακολουθήσουν (ν). Το αποτέλεσμα είναι, ο αριθμός των «φοιτητών πλήρους φοίτησης» (ΦΠΦ), ο οποίος πολλαπλασιάζεται με το μέσο κόστος ανά φοιτητή/έτος να δίδει τον νέο προϋπολογισμό (Π) της λειτουργίας του ΑΕΙ για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Δηλαδή

$$\Phi \Pi \Phi = \frac{\sum_{i=0}^{\nu} i \cdot E\Phi_i}{\nu}$$

όπου

$\Phi \Pi \Phi$ = πλήθος Φοιτητών Πλήρους Φοίτησης

ν = πλήθος μαθημάτων το οποίο κάθε φοιτητής πρέπει να παρακολουθήσει ανά έτος

$E\Phi_i$ = πλήθος Εγγεγραμμένων Φοιτητών που παρακολουθούν i από τα ν μαθήματα του έτους, $i = 0, 1, \dots, \nu$

$E\Phi$ = πλήθος Εγγεγραμμένων Φοιτητών και $E\Phi = \sum_{i=0}^{\nu} E\Phi_i$

και

$\Pi = \text{ΜΚ} \cdot \Phi \Pi \Phi$

όπου

Π = Προϋπολογισμός χρηματοδότησης

MK = Μέσο Κόστος ανά φοιτητή

- Εννοείται ότι όταν λειτουργεί αυτή η μέθοδος τα στατιστικά στοιχεία που παρακολουθούν την λειτουργία του Ιδρύματος, βοηθούν στην καλύτερη προσέγγιση των προϋπολογισμών από έτος σε έτος.

Παράδειγμα:

Σε ένα ΑΕΙ ας υποθέσουμε:

(α) ότι είναι εγγεγραμμένοι 1000 φοιτητές ($E\Phi=1000$)

- Για την απόκτηση πτυχίου θα πρέπει να εγγραφούν και να παρακολουθήσουν 5 μαθήματα ανά εξάμηνο ή αλλιώς 10 μαθήματα σε κάθε ακαδημαϊκό έτος ($\nu=10$), και

(β) ότι το μέσο κόστος ανά φοιτητή ανά έτος είναι $MK = 10.000\text{€}$

Ο προϋπολογισμός θα είναι:

Περίπτωση (I) : Εάν και οι 1000 φοιτητές εγγράφονται και παρακολουθούν 5 μαθήματα κάθε εξάμηνο ή 10 ολόκληρο το ακαδημαϊκό έτος, τότε ο προϋπολογισμός θα είναι 1000 φοιτητές πλήρους φοίτησης ($\Phi\Pi\Phi$) επί 10.000€ , $\Pi = MK \cdot \Phi\Pi\Phi = 10.000.000\text{€}$

Περίπτωση(II): Εάν οι φοιτητές πλήρους φοίτησης ($\Phi\Pi\Phi$) είναι μόνο 600 και οι υπόλοιποι 400 είναι μερικής φοίτησης ($\Phi\text{Μ}\Phi$) εκ των οποίων οι 200 έχουν εγγραφεί μόνο σε 3 μαθήματα κάθε εξάμηνο ή 6 ολόκληρο το ακαδημαϊκό έτος, οι 50 έχουν εγγραφεί σε 7 μαθήματα ολόκληρο το ακαδημαϊκό έτος και οι υπόλοιποι 150 σε

9 μαθήματα ολόκληρο το ακαδημαϊκό έτος, τότε ο υπολογισμός αντιστοίχισης των φοιτητών μερικής φοίτησης με πλήρους φοίτησης έχει ως εξής :

$$\Phi \Pi \Phi = \frac{\sum_{i=0}^{\nu} i \cdot E\Phi_i}{\nu} = \frac{6 \cdot 200 + 7 \cdot 50 + 9 \cdot 150 + 10 \cdot 600}{10} = 890$$

Επομένως : $\Pi = \text{MK} \cdot \Phi \Pi \Phi = 10.000 \text{ €} \cdot 890 = 8.900.000 \text{ €}$

Πίνακας 1. Πανεπιστήμια - Συγκεντρωτικά στοιχεία κόστους λειτουργίας – 2009

Πίνακας 1. Πανεπιστήμια - Συγκεντρωτικά στοιχεία κόστους λειτουργίας - 2009 ⁽¹⁾										
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή
Εθνικό & Καπ/κό Παν. Αθηνών ⁽⁴⁾	33	130.209.145	1.000.000	69.000.000	400.000	907.000	294.033	201.810.178	25.875	7.799
Αριστοτέλειο Παν. Θεσ/νίκης	40	189.006.217	2.000.000	44.700.000	400.000	1.020.100	-	237.126.317	27.100	8.750
Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο	9	60.183.141	500.000	10.400.000	-	265.000	-	71.348.141	6.040	11.813
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	8	14.071.380	800.000	5.600.000	-	-	-	20.471.380	5.415	3.780
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	6	16.945.015	100.000	4.600.000	-	23.000	-	21.668.015	2.045	10.596
Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών	2	3.496.693	350.000	3.200.000	-	35.000	-	7.081.693	545	12.994
Πάντειο Παν. Κοιν. & Πολ. Επ.	9	16.057.378	300.000	5.700.000	-	254.000	-	22.311.378	6.440	3.464
Πανεπιστήμιο Πειραιά	9	12.266.791	200.000	5.700.000	-	-	-	18.166.791	6.575	2.763
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	10	12.363.335	1.000.000	4.900.000	-	46.000	-	18.309.335	4.590	3.989
Πανεπιστήμιο Πατρών	21	50.477.555	2.800.000	15.000.000	160.000	630.000	-	69.067.555	13.035	5.299
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	14	35.673.537	2.400.000	13.800.000	280.000	479.000	-	52.632.537	10.245	5.137
Πανεπιστήμιο Κρήτης	17	34.365.417	2.900.000	9.100.000	280.000	646.000	-	47.291.417	9.370	5.047
Πανεπιστήμιο Αιγαίου	17	20.906.340	3.800.000	8.500.000	280.000	97.000	-	33.583.340	8.815	3.810
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	16	28.601.100	4.000.000	8.200.000	-	153.000	-	40.954.100	5.610	7.300
Δημοκρίτειο Παν. Θράκης	20	37.437.039	2.500.000	15.650.000	100.000	46.000	150.000	55.883.039	13.160	4.246
Πολυτεχνείο Κρήτης	5	11.361.861	1.900.000	3.950.000	-	115.000	-	17.326.861	2.090	8.290
Ιόνιο Πανεπιστήμιο	6	6.048.200	1.900.000	4.300.000	-	165.000	-	12.413.200	1.975	6.285
Χαροκόπειο Παν/μιο Οικ. Οικ.	4	3.675.300	450.000	1.200.000	-	-	-	5.325.300	605	8.802
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	10	3.801.332	1.600.000	2.350.000	-	-	-	7.751.332	3.320	2.335
Πανεπιστήμιο Δυτ. Μακεδονίας	5	3.325.912	900.000	2.300.000	-	69.000	-	6.594.912	2.520	2.617
Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδας	2	93.115	200.000	1.250.000	-	-	-	1.543.115	550	2.806
Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας	3	-	-	800.000	-	-	-	800.000		
Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας ⁽⁵⁾									1.195	
(1) Τακτικός Προϋπολογισμός Οικονομικού Έτους 2009										
(2) Μόνιμοι διδάσκοντες, ΕΕΔΙΠ, Διοικητικό Προσωπικό										
(3) Συμπεριλαμβάνονται όλες οι δαπάνες λειτουργίας του ιδρύματος, εκτός από σίτιση και συγγράμματα										
(4) Περιλαμβάνονται και οι Δαπάνες του Αιγινήτειου Παν. Νοσοκομείου και του Αρεταίειου Παν. Νοσοκομείου										
(5) Ίδρυση : Αυγ 2009										
Επισημαίνεται ότι στους υπολογισμούς χρησιμοποιήθηκε ο αριθμός φοιτητών κάθε τμήματος, στην κανονική διάρκεια φοίτησης										
Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων										
Ο υπολογισμός του Μέσου Ετήσιου Κόστους ανά φοιτητή πραγματοποιήθηκε από την Α.Δ.Ι.Π.										

**Πίνακας 2(α). Σύγκριση ανά κατηγορία ομοειδών Πανεπιστημίων - κόστος
ανά φοιτητή και ανά έτος – 2009**

Πίνακας 2(α). Σύγκριση ανά κατηγορία ομοειδών Πανεπιστημίων - κόστος ανά φοιτητή και ανά έτος - 2009 ⁽¹⁾ (1 από 2)										
1) Πανεπιστήμια που περιλαμβάνουν Πολυτεχνικές, Ιατρικές Σχολές και άλλα αντικείμενα										
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή
Αριστοτέλειο Παν. Θεσ/νίκης	40	189.006.217	2.000.000	44.700.000	400.000	1.020.100	-	237.126.317	27.100	8.750
Πανεπιστήμιο Πατρών	21	50.477.555	2.800.000	15.000.000	160.000	630.000	-	69.067.555	13.035	5.299
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	16	28.601.100	4.000.000	8.200.000	-	153.000	-	40.954.100	5.610	7.300
Δημοκρίτειο Παν. Θράκης	20	37.437.039	2.500.000	15.650.000	100.000	46.000	150.000	55.883.039	13.160	4.246
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ										6.399
2) Πανεπιστήμια που περιλαμβάνουν Ιατρικές Σχολές και άλλα αντικείμενα										
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή
Εθνικό & Καπ/κό Παν. Αθηνών ⁽⁴⁾	33	130.209.145	1.000.000	69.000.000	400.000	907.000	294.033	201.810.178	25.875	7.799
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	14	35.673.537	2.400.000	13.800.000	280.000	479.000	-	52.632.537	10.245	5.137
Πανεπιστήμιο Κρήτης	17	34.365.417	2.900.000	9.100.000	280.000	646.000	-	47.291.417	9.370	5.047
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ										5.995
3) Πανεπιστήμια που δεν περιλαμβάνουν Πολυτεχνικές και Ιατρικές Σχολές										
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή
Πανεπιστήμιο Αιγαίου	17	20.906.340	3.800.000	8.500.000	280.000	97.000	-	33.583.340	8.815	3.810
Ιόνιο Πανεπιστήμιο	6	6.048.200	1.900.000	4.300.000	-	165.000	-	12.413.200	1.975	6.285
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	10	3.801.332	1.600.000	2.350.000	-	-	-	7.751.332	3.320	2.335
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ										4.143
4) Πολυτεχνεία										
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή
Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο	9	60.183.141	500.000	10.400.000	-	265.000	-	71.348.141	6.040	11.813
Πολυτεχνείο Κρήτης	5	11.361.861	1.900.000	3.950.000	-	115.000	-	17.326.861	2.090	8.290
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ										10.051

Πίνακας 2(α). Σύγκριση ανά κατηγορία ομοειδών Πανεπιστημίων - κόστος ανά φοιτητή και ανά έτος - 2009 ⁽¹⁾ (2 από 2)										
5) Τέως Ανώτατες Σχολές										
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών)	8	14.071.380	800.000	5.600.000	-	-	-	20.471.380	5.415	3.780
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Ανωτάτη Γεωπονική Σχολή Αθηνών)	6	16.945.015	100.000	4.600.000	-	23.000	-	21.668.015	2.045	10.596
Πάντειο Παν. Κοιν. & Πολ. Επ. (Πάντειος Ανωτάτη Σχολή Πολιτικών Επιστημών)	9	16.057.378	300.000	5.700.000	-	254.000	-	22.311.378	6.440	3.464
Πανεπιστήμιο Πειραιά (Ανωτάτη Βιομηχανική Σχολή Πειραιώς)	9	12.266.791	200.000	5.700.000	-	-	-	18.166.791	6.575	2.763
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (Ανωτάτη Βιομηχανική Σχολή Θεσσαλονίκης)	10	12.363.335	1.000.000	4.900.000	-	46.000	-	18.309.335	4.590	3.989
Χαροκόπειο Παν/μιο Οικ. Οικ. (Χαροκόπειος Ανωτάτη Σχολή Οικιακής Οικονομίας)	4	3.675.300	450.000	1.200.000	-	-	-	5.325.300	605	8.802
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ										5.566
6) Ανώτατες Σχολές										
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή
Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών	2	3.496.693	350.000	3.200.000	-	35.000	-	7.081.693	545	12.994
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ										12.994
7) Νεοσύστατα Πανεπιστήμια										
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή
Πανεπιστήμιο Δυτ. Μακεδονίας	5	3.325.912	900.000	2.300.000	-	69.000	-	6.594.912	2.520	2.617
Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδας	2	93.115	200.000	1.250.000	-	-	-	1.543.115	550	2.806
Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας	3	-	-	800.000	-	-	-	800.000		
Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας ⁽⁵⁾									1.195	
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ										2.711
(1) Τακτικός Προϋπολογισμός Οικονομικού Έτους 2009										
(2) Μόνιμοι διδάσκοντες, ΕΕΔΙΠ, Διοικητικό Προσωπικό										
(3) Συμπεριλαμβάνονται όλες οι δαπάνες λειτουργίας του ιδρύματος, εκτός από σίτιση και συγγράμματα										
(4) Περιλαμβάνονται και οι Δαπάνες του Αιγινήτειου Παν. Νοσοκομείου και του Αρεταίειου Παν. Νοσοκομείου										
(5) Ίδρυση : Αυγ 2009										
Επισημαίνεται ότι στους υπολογισμούς χρησιμοποιήθηκε ο αριθμός φοιτητών κάθε τμήματος, στην κανονική διάρκεια φοίτησης										
Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων										
Ο υπολογισμός του Μέσου Ετήσιου Κόστους ανά φοιτητή πραγματοποιήθηκε από την Α.Δ.Ι.Π.										

**Πίνακας 2(β). Σύγκριση ανά κατηγορία ομοειδών Πανεπιστημίων -
κόστος ανά φοιτητή και ανά έτος – 2011**

Πίνακας 2(β). Σύγκριση ανά κατηγορία ομοειδών Πανεπιστημίων - κόστος ανά φοιτητή και ανά έτος - 2011 ⁽¹⁾ (1 από 2)											
1) Πανεπιστήμια που περιλαμβάνουν Πολυτεχνικές, Ιατρικές Σχολές και άλλα αντικείμενα											
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλεία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή	
Αριστοτέλειο Παν. Θεσ/νίκης	40	126.628.971	900.000	29.500.000	-	-	-	157.028.971	25.315	6.203	
Πανεπιστήμιο Πατρών	21	46.862.354	2.100.000	11.150.000	-	-	-	60.112.354	14.465	4.156	
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	16	26.118.700	2.800.000	6.250.000	-	-	-	35.168.700	6.470	5.436	
Δημοκρίτειο Παν. Θράκης	20	35.010.156	2.450.000	10.300.000	-	-	-	47.760.156	15.275	3.127	
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ										4.730	
2) Πανεπιστήμια που περιλαμβάνουν Ιατρικές Σχολές και άλλα αντικείμενα											
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλεία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή	
Εθνικό & Καπ/κό Παν. Αθηνών ⁽⁴⁾	33	117.491.121	950.000	48.600.000	500.000	2.000.000	-	169.541.121	24.360	6.960	
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	14	33.077.106	900.000	8.600.000	-	-	-	42.577.106	11.610	3.667	
Πανεπιστήμιο Κρήτης	17	33.518.383	2.800.000	6.350.000	-	-	-	42.668.383	10.830	3.940	
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ										4.856	
3) Πανεπιστήμια που δεν περιλαμβάνουν Πολυτεχνικές και Ιατρικές Σχολές											
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλεία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή	
Πανεπιστήμιο Αιγαίου	17	17.798.120	2.800.000	5.800.000	-	-	-	26.398.120	10.480	2.519	
Ιόνιο Πανεπιστήμιο	6	5.897.208	850.000	2.600.000	-	-	-	9.347.208	2.285	4.091	
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	10	7.304.197	700.000	1.650.000	-	-	-	9.654.197	4.115	2.346	
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ										2.985	
4) Πολυτεχνεία											
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλεία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή	
Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο	9	58.599.090	260.000	6.150.000	-	-	-	65.009.090	5.490	11.841	
Πολυτεχνείο Κρήτης	5	10.672.519	1.400.000	2.650.000	-	-	-	14.722.519	2.325	6.332	
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ										9.087	

Πίνακας 2(β). Σύγκριση ανά κατηγορία ομοειδών Πανεπιστημίων - κόστος ανά φοιτητή και ανά έτος - 2011 ⁽¹⁾ (2 από 2)										
5) Τέως Ανώτατες Σχολές										
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών)	8	12.838.013	220.000	4.150.000	-	-	-	17.208.013	5.200	3.309
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Ανωτάτη Γεωπονική Σχολή Αθηνών)	6	15.093.896	60.000	3.100.000	-	-	-	18.253.896	2.020	9.037
Πάντειο Παν. Κοιν. & Πολ. Επ. (Πάντειος Ανωτάτη Σχολή Πολιτικών Επιστημών)	9	17.239.925	-	3.100.000	-	-	-	20.339.925	6.170	3.297
Πανεπιστήμιο Πειραιά (Ανωτάτη Βιομηχανική Σχολή Πειραιώς)	9	11.586.612	-	4.000.000	-	-	-	15.586.612	6.270	2.486
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (Ανωτάτη Βιομηχανική Σχολή Θεσσαλονίκης)	10	12.571.671	860.000	3.900.000	-	-	-	17.331.671	4.465	3.882
Χαροκόπειο Παν/μιο Οικ. Οικ. (Χαροκόπειος Ανωτάτη Σχολή Οικιακής Οικονομίας)	4	3.765.084	-	1.150.000	-	-	-	4.915.084	655	7.504
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ										4.919
6) Ανώτατες Σχολές										
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή
Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών	2	3.427.812	160.000	2.250.000	-	-	-	5.837.812	570	10.242
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ										10.242
7) Νεοσύστατα Πανεπιστήμια										
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή
Πανεπιστήμιο Δυτ. Μακεδονίας	5	4.504.872	640.000	1.600.000	-	-	-	6.744.872	2.905	2.322
Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδας	2	632.809	-	600.000	-	-	-	1.232.809	610	2.021
Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας	3	59.133	-	450.000	-	-	-	509.133		
Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας ⁽⁵⁾			350.000	1.500.000	-	-	-	1.850.000	1.495	
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ										2.171
(1) Τακτικός Προϋπολογισμός Οικονομικού Έτους 2011										
(2) Μόνιμοι διδάσκοντες, ΕΕΔΙΠ, Διοικητικό Προσωπικό										
(3) Συμπεριλαμβάνονται όλες οι δαπάνες λειτουργίας του ιδρύματος, εκτός από σίτιση και συγγράμματα										
(4) Περιλαμβάνονται και οι Δαπάνες του Αιγινήτειου Παν. Νοσοκομείου και του Αρεταίειου Παν. Νοσοκομείου										
(5) Ίδρυση : Αυγ 2009										
Επισημαίνεται ότι στους υπολογισμούς χρησιμοποιήθηκε ο αριθμός φοιτητών κάθε τμήματος, στην κανονική διάρκεια φοίτησης										
Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων										
Ο υπολογισμός του Μέσου Ετήσιου Κόστους ανά φοιτητή πραγματοποιήθηκε από την Α.Δ.Ι.Π.										

**Πίνακας 3. Διακύμανση μέσου κόστους ανά φοιτητή από Πανεπιστήμιο σε Πανεπιστήμιο ανά
κατηγορία ομοειδών Πανεπιστημίων – 2009**

Πίνακας 3. Διακύμανση μέσου κόστους ανά φοιτητή από Πανεπιστήμιο σε Πανεπιστήμιο ανά κατηγορία ομοειδών Πανεπιστημίων - 2009⁽¹⁾			
1) Πανεπιστήμια που περιλαμβάνουν Πολυτεχνικές, Ιατρικές Σχολές και άλλα αντικείμενα			
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Διακύμανση μέσου ετήσιου κόστους ανά φοιτητή από Πανεπιστήμιο σε Πανεπιστήμιο
Αριστοτέλειο Παν. Θεσ/νίκης	40	27.100	4.246 - 8.750
Πανεπιστήμιο Πατρών	21	13.035	
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	16	5.610	
Δημοκρίτειο Παν. Θράκης	20	13.160	
2) Πανεπιστήμια που περιλαμβάνουν Ιατρικές Σχολές και άλλα αντικείμενα			
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Διακύμανση μέσου ετήσιου κόστους ανά φοιτητή από Πανεπιστήμιο σε Πανεπιστήμιο
Εθνικό & Καπ/κό Παν. Αθηνών ⁽²⁾	33	25.875	5.047 - 7.799
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	14	10.245	
Πανεπιστήμιο Κρήτης	17	9.370	
3) Πανεπιστήμια που δεν περιλαμβάνουν Πολυτεχνικές και Ιατρικές Σχολές			
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Διακύμανση μέσου ετήσιου κόστους ανά φοιτητή από Πανεπιστήμιο σε Πανεπιστήμιο
Πανεπιστήμιο Αιγαίου	17	8.815	2.335 - 6.285
Ιόνιο Πανεπιστήμιο	6	1.975	
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	10	3.320	
4) Πολυτεχνεία			
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Διακύμανση μέσου ετήσιου κόστους ανά φοιτητή από Πανεπιστήμιο σε Πανεπιστήμιο
Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο	9	6.040	8.290 - 11.813
Πολυτεχνείο Κρήτης	5	2.090	
5) Τέως Ανώτατες Σχολές			
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Διακύμανση μέσου ετήσιου κόστους ανά φοιτητή από Πανεπιστήμιο σε Πανεπιστήμιο
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών)	8	5.415	2.763 - 10.596
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Ανωτάτη Γεωπονική Σχολή Αθηνών)	6	2.045	
Πάντειο Παν. Κοιν. & Πολ. Επ. (Πάντειος Ανωτάτη Σχολή Πολιτικών Επιστημών)	9	6.440	
Πανεπιστήμιο Πειραιά (Ανώτατη Βιομηχανική Σχολή Πειραιώς)	9	6.575	
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (Ανώτατη Βιομηχανική Σχολή Θεσσαλονίκης)	10	4.590	
Χαροκόπειο Παν/μιο Οικ. Οικ. (Χαροκόπειος Ανώτατη Σχολή Οικιακής Οικονομίας)	4	605	
6) Ανώτατες Σχολές			
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή
Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών	2	545	12.994
7) Νεοσύστατα Πανεπιστήμια			
Πανεπιστήμια	Αριθμός Τμημάτων	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Διακύμανση μέσου ετήσιου κόστους ανά φοιτητή από Πανεπιστήμιο σε Πανεπιστήμιο
Πανεπιστήμιο Δυτ. Μακεδονίας	5	2.520	2.617 - 2.806
Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδας	2	550	
Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας	3		
Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας ⁽³⁾		1.195	
(1) Τακτικός Προϋπολογισμός Οικονομικού Έτους 2009			
(2) Περιλαμβάνονται και οι Δαπάνες του Αιγινήτειου Παν. Νοσοκομείου και του Αρεταίειου Παν. Νοσοκομείου			
(3) Ίδρυση : Αυγ 2009			
Επισημαίνεται ότι στους υπολογισμούς χρησιμοποιήθηκε ο αριθμός φοιτητών κάθε τμήματος, στην κανονική διάρκεια φοίτησης			
Για τον υπολογισμό των εξόδων των ιδρυμάτων χρησιμοποιήθηκαν οι μισθοδοσίες των μόνιμων διδασκόντων, των ΕΕΔΙΠ, του διοικητικού προσωπικού, η μισθοδοσία του έκτακτου προσωπικού και οι λειτουργικές δαπάνες εξαιρουμένων της σίτισης και των συγγραμμάτων			
Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων			
Ο υπολογισμός του Μέσου Ετήσιου Κόστους ανά φοιτητή και της Διακύμανσής του από Πανεπιστήμιο σε Πανεπιστήμιο, πραγματοποιήθηκε από την Α.Δ.Ι.Π.			

**Πίνακας 4(α). Πανεπιστήμια. Συγκεντρωτικά στοιχεία κόστους λειτουργίας εκπαιδευτικού έργου -
2009 και 2011**

Πίνακας 4(α). Πανεπιστήμια - Συγκεντρωτικά στοιχεία κόστους λειτουργίας εκπαιδευτικού έργου - 2009 και 2011 ⁽¹⁾										
2009										
Πανεπιστήμιο	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή
Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο ⁽ⁱ⁾	9	60.183.141	500.000	10.400.000	-	265.000	-	71.348.141	6.040	11.813
Αριστοτέλειο Παν. Θεσ/νίκης ⁽ⁱⁱ⁾	40	189.006.217	2.000.000	44.700.000	400.000	1.020.100	-	237.126.317	27.100	8.750
Πολυτεχνείο Κρήτης ⁽ⁱ⁾	5	11.361.861	1.900.000	3.950.000	-	115.000	-	17.326.861	2.090	8.290
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών ⁽ⁱⁱⁱ⁾	8	14.071.380	800.000	5.600.000	-	-	-	20.471.380	5.415	3.780
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών ⁽ⁱⁱⁱ⁾	6	16.945.015	100.000	4.600.000	-	23.000	-	21.668.015	2.045	10.596
2011										
Πανεπιστήμιο	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή
Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο	9	58.599.090	260.000	6.150.000	-	-	-	65.009.090	5.490	11.841
Αριστοτέλειο Παν. Θεσ/νίκης	40	126.628.971	900.000	29.500.000	-	-	-	157.028.971	25.315	6.203
Πολυτεχνείο Κρήτης	5	10.672.519	1.400.000	2.650.000	-	-	-	14.722.519	2.325	6.332
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	8	12.838.013	220.000	4.150.000	-	-	-	17.208.013	5.200	3.309
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	6	15.093.896	60.000	3.100.000	-	-	-	18.253.896	2.020	9.037
Δείγματα Πανεπιστημίων:										
(i) Πολυτεχνεία										
(ii) Πανεπιστήμιο με Ιατρική και Πολυτεχνική Σχολή										
(iii) Πρώην Ανώτατες Σχολές										
(1) Τακτικοί Προϋπολογισμοί Οικονομικών Ετών 2009 και 2011, αντίστοιχα										
(2) Μόνιμοι διδάσκοντες, ΕΕΔΙΠ, Διοικητικό Προσωπικό										
(3) Συμπεριλαμβάνονται όλες οι δαπάνες λειτουργίας του ιδρύματος, εκτός από σίτιση και συγγράμματα										
Επισημαίνεται ότι στους υπολογισμούς χρησιμοποιήθηκε ο αριθμός φοιτητών κάθε τμήματος, στην κανονική διάρκεια φοίτησης										
Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων										
Ο υπολογισμός του Μέσου Ετήσιου Κόστους ανά φοιτητή πραγματοποιήθηκε από την Α.Δ.Ι.Π.										

Πίνακας 4(β). Πανεπιστήμια. Συγκριτικά στοιχεία κόστους λειτουργίας - 2009 και 2011

Πίνακας 4(β). Πανεπιστήμια - Συγκριτικά στοιχεία κόστους λειτουργίας 2009 και 2011 ⁽¹⁾							
	A' τρίμηνο 2011	A' τρίμηνο 2011	A' τρίμηνο 2011	A' τρίμηνο 2011	2010/2011		
Πανεπιστήμιο	Διοικητικό Προσωπικό (Μόνιμοι)	Διοικητικό Προσωπικό (Ι.Δ.Α.Χ.)	Διοικητικό Προσωπικό (Σύνολο)	Μόνιμοι Διδάσκοντες	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Αναλογία Διοικητικού προσωπικού προς φοιτητές	Αναλογία Διδακτικού προσωπικού προς φοιτητές
Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο	284	738	1.022	575	5.490	1 προς 5,4	1 προς 9,5
Αριστοτέλειο Παν. Θεσ/νίκης	634	532	1.166	2.230	25.315	1 προς 21,7	1 προς 11,4
Πολυτεχνείο Κρήτης	79	125	204	126	2.325	1 προς 11,4	1 προς 18,5
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	86	124	210	204	5.200	1 προς 24,8	1 προς 25,5
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	119	142	261	192	2.020	1 προς 7,7	1 προς 10,5
Πανεπιστήμιο	Μισθοδοσία ⁽²⁾ 2008-2009	Μισθοδοσία ⁽²⁾ 2010-2011	Ποσοστιαία μείωση				
Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο	60.183.141	58.599.090	2,63%				
Αριστοτέλειο Παν. Θεσ/νίκης	189.006.217	126.628.971	33,00%				
Πολυτεχνείο Κρήτης	11.361.861	10.672.519	6,07%				
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	14.071.380	12.838.013	8,77%				
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	16.945.015	15.093.896	10,92%				
Πανεπιστήμιο	Συνολικό κόστος λειτουργίας ⁽³⁾ 2008-2009	Συνολικό κόστος λειτουργίας ⁽³⁾ 2010-2011	Ποσοστιαία μείωση				
Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο	71.348.141	65.009.090	8,88%				
Αριστοτέλειο Παν. Θεσ/νίκης	237.126.317	157.028.971	33,78%				
Πολυτεχνείο Κρήτης	17.326.861	14.722.519	15,03%				
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	20.471.380	17.208.013	15,94%				
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	21.668.015	18.253.896	15,76%				
Πανεπιστήμιο	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή 2008-2009	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή 2010-2011	Ποσοστιαία μείωση				
Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο	11.813	11.841	-0,24%				
Αριστοτέλειο Παν. Θεσ/νίκης	8.750	6.203	29,11%				
Πολυτεχνείο Κρήτης	8.290	6.332	23,62%				
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	3.780	3.309	12,47%				
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	10.596	9.037	14,71%				

(1) Τακτικοί Προϋπολογισμοί Οικονομικών Ετών 2009 και 2011, αντίστοιχα
(2) Μόνιμοι διδάσκοντες, ΕΕΔΙΠ, Διοικητικό Προσωπικό
(3) Συμπεριλαμβάνονται μισθοδοσίες μόνιμου και έκτακτου προσωπικού, λειτουργικές δαπάνες (εκτός σίψης και συγγραμάτων), Διδασκαλεία, ΠΜΣ και Επιχορηγήσεις
Επισημαίνεται ότι στους υπολογισμούς χρησιμοποιήθηκε ο αριθμός φοιτητών κάθε τμήματος, στην κανονική διάρκεια φοίτησης

Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων
Οι υπολογισμοί του Μέσου Ετήσιου Κόστους ανά φοιτητή, των αναλογιών φοιτητών προς προσωπικό και των ποσοστιαίων μειώσεων, πραγματοποιήθηκαν από την Α.Δ.Ι.Π.

**Πίνακας 5(α). Γεωπονικές Σχολές. Συγκεντρωτικά στοιχεία κόστους λειτουργίας
εκπαιδευτικού έργου - 2009 και 2011**

Πίνακας 5(α). Γεωπονικές Σχολές - Συγκεντρωτικά στοιχεία κόστους λειτουργίας εκπαιδευτικού έργου - 2009 και 2011 ⁽¹⁾										
2009										
Ίδρυμα	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλεία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	6	16.945.015	100.000	4.600.000	-	23.000	-	21.668.015	2.045	10.596
Γεωπονική Σχολή Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης	1	6.982.395	176.384	581.876	-	23.000	-	7.763.655	1.330	5.837
Σχολή Γεωπονικών Επιστημών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας	2	2.284.273	366.445	281.658	-	-	-	2.932.376	425	6.900
2011										
Ίδρυμα	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλεία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	6	15.093.896	60.000	3.100.000	-	-	-	18.253.896	2.020	9.037
Γεωπονική Σχολή Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης	1	5.310.921	189.026	25.223	-	-	-	5.525.171	1.220	4.529
Σχολή Γεωπονικών Επιστημών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας	2	2.348.927	155.888	185.404	-	-	-	2.690.219	515	5.224
<p>(1) Τακτικοί Προϋπολογισμοί Οικονομικών Ετών 2009 και 2011, αντίστοιχα</p> <p>(2) Μόνιμοι διδάσκοντες, ΕΕΔΙΠ, Διοικητικό Προσωπικό</p> <p>(3) Συμπεριλαμβάνονται όλες οι δαπάνες λειτουργίας του ιδρύματος, εκτός από σίτιση και συγγράμματα</p> <p>Επισημαίνεται ότι στους υπολογισμούς χρησιμοποιήθηκε ο αριθμός φοιτητών κάθε τμήματος, στην κανονική διάρκεια φοίτησης</p> <p>Πηγές: Οικονομική Υπηρεσία Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας</p> <p>Ο υπολογισμός του Μέσου Ετήσιου Κόστους ανά φοιτητή πραγματοποιήθηκε από την Α.Δ.Ι.Π.</p>										

**Πίνακας 5(β). Γεωπονικές Σχολές. Συγκριτικά στοιχεία κόστους λειτουργίας
εκπαιδευτικού έργου - 2009 και 2011**

Πίνακας 5(β). Γεωπονικές Σχολές - Συγκριτικά στοιχεία κόστους λειτουργίας εκπαιδευτικού έργου 2009 και 2011 ⁽¹⁾							
	Α' τρίμηνο 2011	Α' τρίμηνο 2011	Α' τρίμηνο 2011	Α' τρίμηνο 2011	2010/2011		
Ίδρυμα	Διοικητικό Προσωπικό (Μόνιμοι)	Διοικητικό Προσωπικό (Ι.Δ.Α.Χ.)	Διοικητικό Προσωπικό (Σύνολο)	Μόνιμοι Διδάσκοντες	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Αναλογία Διοικητικού προσωπικού προς φοιτητές	Αναλογία Διδακτικού προσωπικού προς φοιτητές
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	119	142	261	192	2.020	1 προς 7,7	1 προς 10,5
Γεωπονική Σχολή Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης	16	20	36	95	1.220	1 προς 33,9	1 προς 12,8
Σχολή Γεωπονικών Επιστημών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας	3	15	18	47	515	1 προς 28,6	1 προς 11,0
Ίδρυμα	Μισθοδοσία ⁽²⁾ 2008-2009	Μισθοδοσία ⁽²⁾ 2010-2011	Ποσοστιαία μείωση				
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	16.945.015	15.093.896	10,92%				
Γεωπονική Σχολή Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης	6.982.395	5.310.921	23,94%				
Σχολή Γεωπονικών Επιστημών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας	2.284.273	2.348.927	-2,83%				
Ίδρυμα	Συνολικό κόστος λειτουργίας ⁽³⁾ 2008-2009	Συνολικό κόστος λειτουργίας ⁽³⁾ 2010-2011	Ποσοστιαία μείωση				
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	21.668.015	18.253.896	15,76%				
Γεωπονική Σχολή Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης	7.763.655	5.525.171	28,83%				
Σχολή Γεωπονικών Επιστημών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας	2.932.376	2.690.219	8,26%				
Ίδρυμα	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή 2008-2009	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή 2010-2011	Ποσοστιαία μείωση				
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	10.596	9.037	14,71%				
Γεωπονική Σχολή Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης	5.837	4.529	22,42%				
Σχολή Γεωπονικών Επιστημών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας	6.900	5.224	24,29%				
(1) Τακτικοί Προϋπολογισμοί Οικονομικών Ετών 2009 και 2011, αντίστοιχα							
(2) Μόνιμοι διδάσκοντες, ΕΕΔΙΠ, Διοικητικό Προσωπικό							
(3) Συμπεριλαμβάνονται μισθοδοσίες μόνιμου και έκτακτου προσωπικού, λειτουργικές δαπάνες (εκτός σίτισης και συγγραμάτων), Διδασκαλεία, ΠΜΣ και Επιχορηγήσεις. Επισημαίνεται ότι στους υπολογισμούς χρησιμοποιήθηκε ο αριθμός φοιτητών κάθε τμήματος, στην κανονική διάρκεια φοίτησης.							
Πηγές: Οικονομική Υπηρεσία Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας							
Οι υπολογισμοί του Μέσου Ετήσιου Κόστους ανά φοιτητή, των αναλογιών φοιτητών προς προσωπικό και των ποσοστιαίων μειώσεων, πραγματοποιήθηκαν από την Α.Δ.Ι.Π.							

**Πίνακας 6(α). Πολυτεχνικές Σχολές. Συγκεντρωτικά στοιχεία κόστους
λειτουργίας εκπαιδευτικού έργου - 2009 και 2011**

Πίνακας 6(α). Πολυτεχνικές Σχολές - Συγκεντρωτικά στοιχεία κόστους λειτουργίας εκπαιδευτικού έργου - 2009 και 2011 ⁽¹⁾										
2009										
Ίδρυμα	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλεία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή
Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο	9	60.183.141	500.000	10.400.000	-	265.000	-	71.348.141	6.040	11.813
Πολυτεχνείο Κρήτης	5	11.361.861	1.900.000	3.950.000	-	115.000	-	17.326.861	2.090	8.290
Πολυτεχνική Σχολή Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης	7	25.181.725	719.123	1.784.573	-	189.100	-	27.874.521	4.200	6.637
2011										
Ίδρυμα	Αριθμός Τμημάτων	Μισθοδοσία ⁽²⁾	Μισθοδοσία έκτακτου προσωπικού	Λειτουργικές Δαπάνες ⁽³⁾	Διδασκαλεία	ΠΜΣ	Διάφορες Επιχορηγήσεις	ΣΥΝΟΛΟ	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή
Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο	9	58.599.090	260.000	6.150.000	-	-	-	65.009.090	5.490	11.841
Πολυτεχνείο Κρήτης	5	10.672.519	1.400.000	2.650.000	-	-	-	14.722.519	2.325	6.332
Πολυτεχνική Σχολή Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης	7	20.444.289	652.009	153.230	-	-	-	21.249.528	3.845	5.527
<p>(1) Τακτικοί Προϋπολογισμοί Οικονομικών Ετών 2009 και 2011, αντίστοιχα</p> <p>(2) Μόνιμοι διδάσκοντες, ΕΕΔΠ, Διοικητικό Προσωπικό</p> <p>(3) Συμπεριλαμβάνονται όλες οι δαπάνες λειτουργίας του ιδρύματος, εκτός από σίτιση και συγγράμματα</p> <p>Επισημαίνεται ότι στους υπολογισμούς χρησιμοποιήθηκε ο αριθμός φοιτητών κάθε τμήματος, στην κανονική διάρκεια φοίτησης</p> <p>Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης</p> <p>Ο υπολογισμός του Μέσου Ετήσιου Κόστους ανά φοιτητή πραγματοποιήθηκε από την Α.Δ.Ι.Π.</p>										

**Πίνακας 6(β). Πολυτεχνικές Σχολές. Συγκριτικά στοιχεία κόστους
λειτουργίας - 2009 και 2011**

Πίνακας 6(β). Πολυτεχνικές Σχολές - Συγκριτικά στοιχεία κόστους λειτουργίας 2009 και 2011 ⁽¹⁾							
	A' τρίμηνο 2011	A' τρίμηνο 2011	A' τρίμηνο 2011	A' τρίμηνο 2011	2010/2011		
Ίδρυμα	Διοικητικό Προσωπικό (Μόνιμοι)	Διοικητικό Προσωπικό (Ι.Δ.Α.Χ.)	Διοικητικό Προσωπικό (Σύνολο)	Μόνιμοι Διδάσκοντες	Αριθμός φοιτητών (στην κανονική διάρκεια φοίτησης)	Αναλογία Διοικητικού προσωπικού προς φοιτητές	Αναλογία Διδακτικού προσωπικού προς φοιτητές
Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο	284	738	1.022	575	5.490	1 προς 5,4	1 προς 9,5
Πολυτεχνείο Κρήτης	79	125	204	126	2.325	1 προς 11,4	1 προς 18,5
Πολυτεχνική Σχολή Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης	28	83	111	327	3.845	1 προς 34,7	1 προς 11,8
Ίδρυμα	Μισθοδοσία ⁽²⁾ 2008-2009	Μισθοδοσία ⁽²⁾ 2010-2011	Ποσοστιαία μείωση				
Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο	60.183.141	58.599.090	2,63%				
Πολυτεχνείο Κρήτης	11.361.861	10.672.519	6,07%				
Πολυτεχνική Σχολή Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης	25.181.725	20.444.289	18,81%				
Ίδρυμα	Συνολικό κόστος λειτουργίας ⁽³⁾ 2008-2009	Συνολικό κόστος λειτουργίας ⁽³⁾ 2010-2011	Ποσοστιαία μείωση				
Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο	71.348.141	65.009.090	8,88%				
Πολυτεχνείο Κρήτης	17.326.861	14.722.519	15,03%				
Πολυτεχνική Σχολή Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης	27.874.521	21.249.528	23,77%				
Ίδρυμα	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή 2008-2009	Μέσο ετήσιο κόστος ανά φοιτητή 2010-2011	Ποσοστιαία μείωση				
Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο	11.813	11.841	-0,24%				
Πολυτεχνείο Κρήτης	8.290	6.332	23,62%				
Πολυτεχνική Σχολή Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης	6.637	5.527	16,73%				

(1) Τακτικοί Προϋπολογισμοί Οικονομικών Ετών 2009 και 2011, αντίστοιχα
(2) Μόνιμοι διδάσκοντες, ΕΕΔΙΠ, Διοικητικό Προσωπικό
(3) Συμπεριλαμβάνονται μισθοδοσίες μόνιμου και έκτακτου προσωπικού, λειτουργικές δαπάνες (εκτός σίτισης και συγγραμάτων), Διδασκαλεία, ΠΜΣ και Επιχορηγήσεις
Επισημαίνεται ότι στους υπολογισμούς χρησιμοποιήθηκε ο αριθμός φοιτητών κάθε τμήματος, στην κανονική διάρκεια φοίτησης

Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Οι υπολογισμοί του Μέσου Ετήσιου Κόστους ανά φοιτητή, των αναλογιών φοιτητών προς προσωπικό και των ποσοστιαίων μειώσεων, πραγματοποιήθηκαν από την Α.Δ.Ι.Π.

Επίλογος

Τα εκπαιδευτικά κριτήρια λειτουργίας της εκπαίδευσης εξασφαλίζουν την ποιότητα των υπηρεσιών και προσδιορίζουν το αναγκαίο κόστος λειτουργίας.

Όπως φαίνεται από το παράδειγμα, εάν υιοθετηθούν ενιαίοι, με παιδαγωγικά κριτήρια, κανόνες λειτουργίας του εκπαιδευτικού έργου των Α.Ε.Ι., θα οδηγήσουν σε καλύτερη κατανομή και εξοικονόμηση των δημοσίων πόρων.